

Datum
23/06/2026

Thema's:
Stigma & Seksuele gezondheid

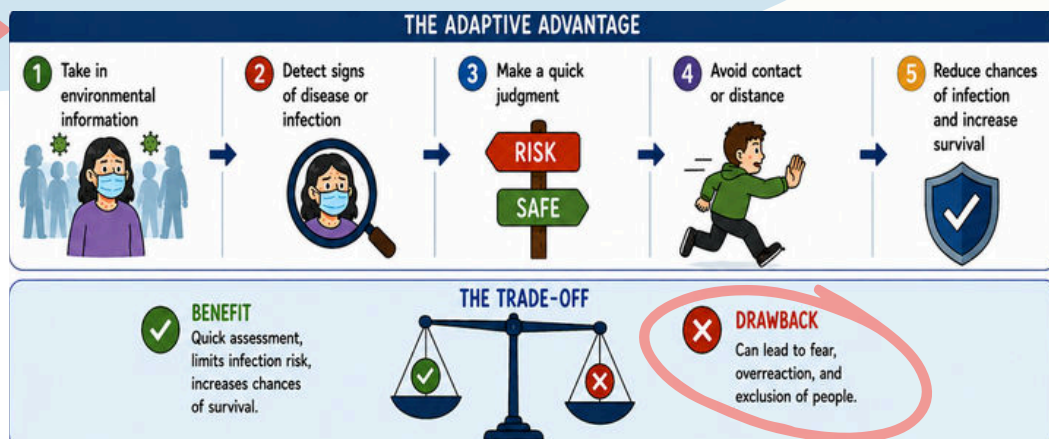
Spreker:
dr. Udi Davidovich, senior onderzoeker
GGD Amsterdam en UvA

Stigma wordt gevoed door categoriaal denken:

een overlevings-mechanisme waarmee we snel onderscheid maken tussen gevaar en veiligheid.

Maar hoe werkt dit bij infectieziekten?

HIV als voorbeeld

Het belang van stigma bij HIV begrijpen

In een progressieve context waarin:

- PrEP, HIV-testen en behandeling relatief goed toegankelijk en effectief zijn
- Risicopopulaties, zoals mannen die seks hebben met mannen (MSM), seksuele rechten hebben

werkt **stigma** toch problemen in de hand:

- Mensen laten zich minder testen, worden minder aan zorg gelinkt, en leven met onbehandelde HIV. (Kats et al. 2013)
- Onderzoek naar HIV-positieve MSM laat zien dat zij vaak:
 - Schaamte, schuldgevoel en eenzaamheid ervaren.
 - Angst voor afwijzing ervaren en daardoor minder sociale, seksuele of romantische relaties aangaan.
 - Niet open zijn over hun HIV status. (Smit et al. 2012)

Hoe werkt stigma bij HIV?

Een belangrijke factor die HIV-gerelateerd stigma veroorzaakt is de **waargenomen ernst van HIV**, wat zorgt voor angst, en daardoor stigma of discriminatie veroorzaakt.

GGD Amsterdam deed onderzoek naar hoe HIV-negatieve MSM kijken naar de impact van leven met HIV, en of zij dit onderschatten of overschatten ten opzichte van MSM die met HIV leven.

Wat blijkt?

- De ziektelast van HIV wordt met meest overschat door HIV-negatieve MSM
- Overschattingen van de ziektelast van HIV voeden HIV-gerelateerd stigma en mogelijk het vermijden van HIV-testen.

[Lees hier meer over het onderzoek van GGD Amsterdam](#)

Preventie dilemma

Hogere waargenomen HIV-ziektelast = **minder** HIV-risicogedrag

Lagere waargenomen HIV-ziektelast = **meer** HIV-risicogedrag

De uitdaging is stigma tegengaan door de waargenomen HIV-ziektelast in te dammen, zónder HIV-risicogedrag in de hand te werken.

Welke interventies kunnen helpen om stigma te verminderen?

Interactie met mensen die een infectieziekte hebben
Helpt om het hebben van een infectieziekte te humaniseren

Communicatie: niet-stigmatiseren is de norm
Verandert percepties van wat sociaal acceptabel is

Het verbeteren van het begrip van transmissie, preventie, en behandeling
Vermindert angst op basis van misinformatie

Structureel anti-discriminatiebeleid, wettelijke bescherming en gelijkheid in toegang tot zorg
Vermindert maatschappelijke discriminatie en uitsluiting

Scholing en activiteiten door ervaringsdeskundigen
Verhoogt geloofwaardigheid en vertrouwen

Het collectief bespreekbaar maken van stigma via lokaal bestuur, scholen, en inwoners
Verschuift sociale normen

Storytelling over diagnose, behandeling, herstel, en dagelijks leven
Creëert empathie

Meer weten?

Neem contact op met info@capi-consortium.nl